

ВАРІАНТИ ФОРМИ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ І МІЖВУЗЛОВИХ ГІЛОК
СИМПАТИЧНОГО СТОВБУРА ЛЮДИНИ

Степанчук А.П.

Такі хвороби, як інфаркт міокарду на фоні атеросклероза і гіпертонічної хвороби, фіброзно-кавернозний туберкульоз, гостре запалення легень визивають реактивні, деструктивні, регенеративні зміни в симпатичних вузлах шиї і периневрії міжвузлових гілок [1], тому ми вважаємо, що ці зміни вузлів в свою чергу визивають порушення симпатичної іннервації в органах. Тому, чим більше буде вивчено варіантів форми топографії симпатичного стовбура шиї і міжвузлових гілок, тим більша упевненість у поставленні діагнозу і лікуванні патології. Шийний симпатичний нерв має велику роль в здійснюванні піломоторних, вазомоторних, секреторних і трофічних функціях верхньої кінцівки, серця, легень, стравоходу, головного мозку [2]. Тому оперативні втручання, які проводяться в даній ділянці, належить виконувати з урахуванням варіантів форм і топографії шийного відділу симпатичного стовбура людини. Успішний розвиток судинної хірургії потребує подальшого вивчення джерел іннервації судин. На цей час немає просторої моделі шийного відділу симпатичного стовбура людини, яка принесла б велику користь у вивченні і розумінні даного відділу нервової системи.

Ціль нашої роботи була у визначенні варіантів форми шийного відділу і міжвузлових гілок симпатичного стовбура людини.

Об'єктами нашого дослідження були бальзамовані трупи чоловічої та жіночої статі, похилого віку.

Анатомічна частина роботи була виконана на 50 препаратах шийних симпатичних стовбурах, отриманих від 10 чоловічих і 15 жіночих трупів. Враховувались права та ліва сторони. З метою отримання повної картини форми шийного відділу симпатичного відділу стовбура людини, форми міжвузлових гілок використовувався метод доступу за Сапожковим [3].

Проведені дослідження дозволили встановити такі варіанти форми шийного відділу симпатичного стовбуру: а) концентрований; б) змішаний; в) розсіпчастий. Отримані дані приведені в таблиці I.

Варіанти форми симпатичного стовбура ший. Таблиця I.

Форма симпатичного стовбура ший	Чоловіки (n)	Жінки (n)
концентрований	6	10
змішаний	12	18
розсіпчастий	2	2
всього	20	30

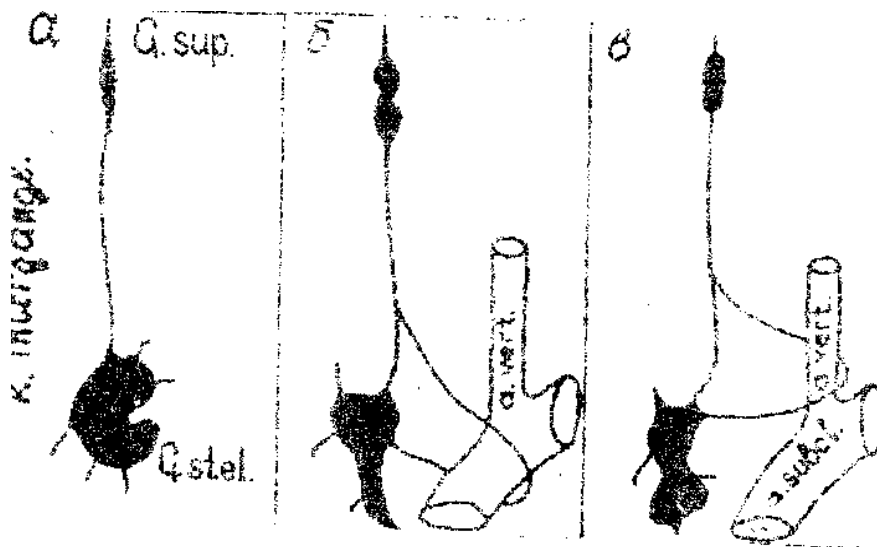
Концентрований варіант – наявність двох симпатичних вузлів ший, як правило, це завжди були, верхні і шийно- грудний вузли.

Змішаний – зустрічався при наявності 3-4 симпатичних вузлів.

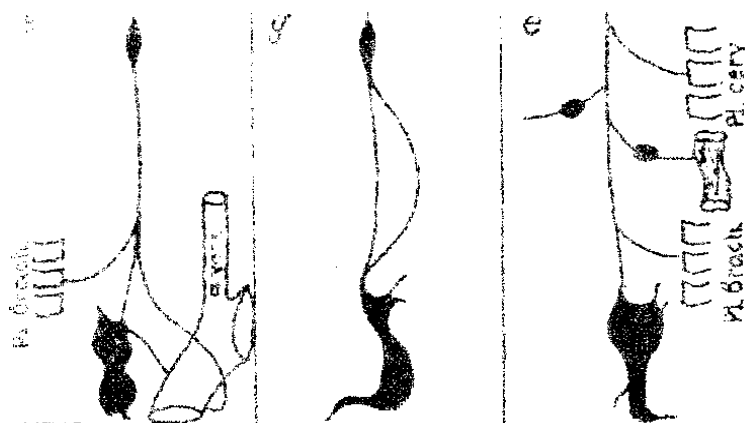
Розсіпчастий – коли кількість симпатичних шийних вузлів була 5 і більше.

Варіанти відходження міжвузлових гілок показані на малюнку 1, 2:

Малюнок I.

Варіанти відходження міжвузлових гілок. Малюнок 2

А) одинарні міжвузлові гілки, які в нижній частині шийного відділу симпатичного стовбура з'єднувались з вузлом;

Б) одинарні міжвузлові гілки, які в нижній частині шийного відділа симпатичного стовбура розділялись на 2 гілки, утворюючи петлю підключичної артерії;

В) одинарні міжвузлові гілки, які в нижній частині шийного відділа симпатичного стовбура розділялись на 2 утворюючи у хребтовій артерії петлю;

Г) одинарні міжвузлові гілки, які в нижній частині шийного відділа симпатичного стовбура розділялись на 3 гілки, 2 з них утворювали петлю підключичні артерії, а третя з'єднувалась з плечовим нервовим сплетінням;

Д) варіант подвійної міжвузлової гілки, які відходили з самого початку від верхнього шийного симпатичного вузла, а в нижній частині симпатичного стовбура з'єднувались в одну, а потім входили у вузол;

Е) останній варіант форми міжвузлових гілок був дуже цікавим тому, що відійшовши від верхнього шийного симпатичного вузла, міжвузлова гілка давала відгалуджування до органів, шийного та плечового нервового сплетіння. Крім цього на відгалудженнях були округлої форми вузлики.

Частота варіантів форми міжвузлових гілок показана в таблиці 2.

Варіанти форми міжвузлових гілок	Жінки(n)	Чоловіки(n)
А	10	13
Б	5	6
В	3	8
Г	1	2
Д	-	1
Е	1	-
Всього:	20	30

Результати проведеної роботи дозволяють зробити такі висновки:

1. Шийний відділ симпатичного стовбура людини як у чоловіків так і жінок має 3 варіанти форми: концентрований, змішаний, розсипчастий. Найчастіше у чоловіків і у жінок зустрічається змішана форма шийного відділу симпатичного стовбура.

2. У людей жіночої та чоловічої статі зустрічається одинарні форми міжвузлових гілок, які в нижній частині шийного відділу симпатичного стовбура з`єднувались з вузлом.

3. Варіанти форми шийного відділу симпатичного стовбура не залежить від типу тіла побудови людини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ермаков А.Д. Нервный аппарат шейного шейного отдела пограничного симпатического ствола в норме и при некоторых патологических процессах. Материалы и макро- микроскопической анатомии, Харьков, 1973 ,т. 9, с 119-120.
2. Скок В. И. Физиология вегетативных ганглиев, Ленинград, Наука, 1970, с. 31.
3. Шевкуненко В. Н. Курс оперативной хирургии, Ленинград, Медгиз, 1934, т. 2, с. 419.

УДК 61.93

ВАРИАНТЫ ФОРМЫ ШЕЙНОГО ОТДЕЛА И МЕЖУЗЛОВЫХ ВЕТВЕЙ
СИМПАТИЧЕСКОГО СТВОЛА ЧЕЛОВЕКА

Степанчук А. П.

Установили варианты формы шейного отдела симпатического ствола человека: концентрированный, смешанный, рассыпной.

Варианты отхождения межузловых ветвей:

А) единичные, которые в нижней части шейного отдела симпатического ствола разделялись на 2,3 ветви, образуя петлю подключичной и позвоночной артерии;

Б) единичные, которые давали ответвления к органам, шейному и плечевому нервному сплетению;

В) двойные формы, которые в нижней части симпатического ствола шеи, соединялись между собой, а затем входили в узел;

Г) варианты формы шейного отдела симпатического ствола независят от телосложения человека.